

MINDSZENT-SZEGVÁR

ÉS VIDÉKE.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr.
Negyed évre 1 frt — kr.

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ HIVATAL

Weisz Ignác nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető köztemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyilt-téri közleményeket a kiadó hivatal jutányos ár mellett közöl.

Házi ipar.

Az elmúlt héten egy igen tisztelt uri ember gunyosan *„nagy reformátor”* nak nevezett e lap szerkesztőségéhez intézett egyik levelében, nem felejtkezvén meg ez alkalommal némi czélzással *„elvtársaimra”* is hivatkozni.

E levél írója iránti becsülésem kötelességemmé teszi azt, hogy sorait figyelmen kívül ne hagyjam és arra — amennyiben az a közügyet érdekli — némiképen reflektáljak.

Ami reformatori létemet illeti, bizon én nem tagadom, hogy én bennem meg van a hajlam sok minden olyat reformálni, mely ma már az igényeknek, a közszükségnek meg nem felel. Hó vágyam, hogy a rossz jóval pótoltsáék, a létező hiányok helyett új, hasznos intézmények és alkotások létesítsenek, de sajnos, ezen igyekezetemben csak kevés *„elvtársak”* támogatnak.

Nem tartom magamat csalahatatlannak és így lehet, hogy egyik vagy másik javaslatom némi módosítást igényelne, de annyit mondhatok, hogy ezen ugynevezett reformatori törekvésemben csak a közügyek iránti őszinte jóakarát, szegény népünk iránti őszinte részvét és a segíteni való vágy vezet.

Ha ez irányu működésben segítő elvtársak támogatnak, ezért azokat előismerés és nem guny illeti meg.

Ezek előre bocsájtása után bocsánatot kérek, ha ismét bele esem a bünömmül rótt reformati szerepembe. Én merem remélni, hogy alábbi javaslatom azon kevés még élő elvtársaim körében kedvezően fog fogadtatni és lehet, hogy majd *valaha* sok nagyon sok idő múlva talán még be is fog telyesedni.

Csak az nem látja, aki látni nem akar, hogy Mindszent község lakosságának nyolcz tizedrésze a szó szoros értelmében nyomorog. Csak az nem vizsgálja e szomorú állapotokat és csak az nem kutat a mód után, melyel e bajon segíteni lehetne, kinek semmi érzéke nincs embertársai szenvedései és a közügy érdeke iránt.

Ezen baj első legnagyobb oka az, hogy munkásaink nejei 10, a férfiak pedig 8 hónapon át heverni kénytelenek. A gyermekek pedig egyáltalán alig dolgozhatnak.

Nem a munkakedvben van a hiba, hanem a munkahiányban és miután 2—4 havi munka keresete nem fedezheti egy család egész évi szükségletét, mi természetesebb, minthogy beköszöntenek a nélkülözés keserves napjai.

Munkát kell tehát szerezni népünk-

nek, hogy dolgozhasson!

Mezőgazdasági állapotaink vidékünkön is mindinkább azon stádiumba jut, hogy a munkás kezekre évről évre csak fogyó mértékben van szükség és ha ehhez hozzávesszük a munkások szaporodását, önkénytelenül is felmerül bennünk azon aggasztó kérdés, hogy hát a jövőben mi fog élni népünk?

A helyzetet józan észszel bírálva, mérlegelve, hazafiui és emberbaráti kötelesség még idejekorán módokat keresni, mely a jelenlegi állapotot javítsa, a jövőt biztosítsa.

Mi hasztalan folyamodnánk a kormányhoz ez idő szerint gyárak felállításáért, vagy vidékünkön újabb földmunkák elrendeléséért a czéltől, hogy a pihenő munkáskezek foglalkozást nyerjenek.

A gyárak felállításához üzleti tőke és vállalkozó szellem kell a tőkepénzesek részéről, mely ha meg van, a kormány csak kedvezmények adásával segíthetné elő létesítésüket. A tisztai gátak is készen vannak, azokat azért, hogy munka legyen, elpusztítani nem lehet. Lehetetlent tehát nem kívánhatunk a kormánytól sem. Jogosan kérhetünk azonban lehető s kevés költséget igénylő oly segítséget, melyel — említett bajokon segitendő — megismerhetjük községünkben a *házi ipart*.

Ilyen szépen jövedelmező házi ipari czikkek a *kosárfonás, a gyékényfonás, a seprűkötés*, melyre népünket könnyen be lehetne tanítani és melynek előállításához a családfő igénybe vehetné egész családjának munkaerejét és minden szabad idejükben — mikor a mezőgazdasági munkák szünetelnek — dolgozhatnak és pénzt kereshetnének.

Vannak *fűzesekhez* alkalmas területeink. Vannak *gyékényt* termő lapályaink és földeink, szépen megtermik a seprőgyártáshoz alkalmas és szükséges *czirkot*. Vannak dolgozni akaró, de munkahiányban szenvedő népeink és még sem csinálunk semmit oly irányban, hogy az önként kínálkozó természeti előnyöket ok-szerűen felhasználva, a szomorú jövő elé néző vidékünkön egyesült erővel munkálkodva, megvetni segítsük az általános jólétet kecsegtető jövőt.

En a magam részéről egyelőre e három keresett czikk gyártását ajánlom mint házi ipart vidékünkön meghonosítani és pedig minél előbb.

A község képviselő-testülete, ha az eszmét elfogadja, jelöljön ki már most területet a kosárfűz termelésére. Gyékényünk terem az Isten jóakaratóból. Czirkot pedig gazdáink termelni fognak, mi helyt lesz valaki, ki azt tőlük megfelelő árban átveszi.

Már e télre szükséges lenne kész kosárfűz vesszőket, gyékényt és czirkot, habár csak az oktatási czéloknek megfelelő mennyiségben is beszerezni. Már most szükséges lenne a kormányhoz azon kéressel járulni, hogy küldjön ide oly szakavatott egyéneket, kik népünket ez iparcikkek készítésére megtanítaná.

Semmi kétség sem fér ahhoz, hogy a kormány ne szívesen, de sőt kész örömmel ne telyesitené ezen kérésünket, de sőt bizton merem állítani, hogy még a pénzsegélyt sem fogja megtagadni ezen üdvös, a messze jövőre kiható cél megvalósításához.

Alig kell tehát e tagadhatatlan fontos mű létesítéséhez egyéb, mint *jó akarát*.

A—s.

Községi ügyek.

Községi közgyűlés.

Mindszent község képviselő-testülete folyó hó 9-én tartotta meg szeptember havi közgyűlését. A községi képviselők igen kevés számban jelentek meg a közgyűlésen, melynek csupán négy tárgya volt.

Tóth Mihály bíró a közgyűlést megnyitván, Szilágyi Ferenc szólalt fel tárgysorozaton kívül. Kérdi, hogy mi lesz már a Szegefi osárdai földel, melyet a község Diamant Ignácznak adott el. Ugy halja, hogy Diamant ismét haszonbérbe akarja kiadni a földet. Indítványozza, hogy a földet el kell venni Diamanttól.

Pap Akos jegyző szerint az nem lehetséges, egyébként is az ügy per alatt van.

Korom Gáspár úgy tudja, hogy ezelett négy hónappal Diamant Ignác az egyezségre vonatkozólag egy ajánlatot adott be a képviselő-testülethez, mely ajánlat el nem fogadtatván, az határozatott, hogy a vármegyei ügyész — ki a község peres ügyeit is vezeti — kerestessék meg az iránt, hogy mondjon véleményt a felajánlott egyezségre vonatkozólag. Ezen határozatnak jegyzőkönyvben kell lenni és kérdi az előjáróságot, hogy az ügy át lett-e adva az ügyésznek és az adott-e véleményt.

Pap Akos jegyző előkeresvén az akkori közgyűlési jegyzőkönyvet, konstatálja, hogy tényleg úgy áll az ügy, miként Korom Gáspár mondja s hogy az ügyész értesítve lett, de még véleményt nem adott.

Korom Gáspár javasolja, hogy az ügyész a véleményadásban megsürgöttessék, melyet a közgyűlés elfogadott és kimondotta, hogy addig is minden marad jelenlegi stádiumában.

Következett az első tárgy: a szolgabírói hivatal átírata az iparostanoncz-iskola fentartása tárgyában, egyszersmint Schönfeld Márton képviselő indítványa, továbbá a tanítók által tett javaslat.

A szolgabírói hivatal átíratában azt mondja, hogy a községnek az iparostanoncz-iskolát fent kell tartani, mivel a tanonczok száma az 50-et eléri, sőt meg is haladja. Továbbá, hogy vessen ki a község e célra 2 százalékos községi pótdát.

Schönfeld Márton, valamint meg több képviselő azt állítja, hogy még 40 tanonc sincs, nemhogy 50 volna. Továbbá Schönfeld Márton elfogadásra ajánlja a tanítók által beadott javaslatot, mely szerint 4 tanító hetenkint 1 órát tanítana 200 forint összefizetésért, azonban ha a község e célra államsegélyt kapna, az az összeg az övék legyen. De az esetben, ha az államsegély megadatik, miként eddig, úgy ezután is hetenkint 2 órát tanítanak.

Korom Gáspár szintén azt állítja, hogy a tanoncok száma nem éri el az 50-et. Cél-szerűnek tartaná, hogy az előjáróság írja össze a tanoncok létszámát. Azonban eltekintve a létszámtól, szükségesnek tartja az iparostanoncz-iskola fenmaradását és a tanító urak javaslatát azon módosítással hajlandó elfogadni, hogy a régi módszer szerint hetenkint kétszer két óra hosszat tanítsanak és ha a község bárholnan is kap e célra segélyt, a tanítók arra nem reflektálhatnak.

Többek hozzá szólása után Korom Gáspár indítványa fogadtatott el.

Szabó Antal és társainak azon kérelmére, hogy házaik előtt elvonuló csatornán át hid készíttessék a képviselő-testület egy bizottságot küldött ki.

Következett Tözsér Géza állatorvos és Pap Mihály esküdt kérelme, mely szerint a Bába József tehenének a csordán történt lábtörése által szenvedett kárért a község valamelyes segélyt adjon.

Miután nem Bába, de Tözsér Géza és Pap Mihály kéri a segélyt Bába részére, mint illetéktelen kérelem, elutasított.

Tóth Mihály bíró előterjeszti a mult hóban történt pénzvizsgálat eredményét, mely szerint minden rendben találtatott.

Ezzel a közgyűlés befejeztetett.

Helyi és vegyes hírek.

— **A szülők figyelmébe.** Iskolaszéki határozatból kifolyólag értesítettnek a szülők, miszerint ugy a bel- mint a külterületen az iskolai beiratások minden egyes osztályban az osztálytanítók által folyó hó 19-én veszik kezdetüket és az naptól kezdve a rendes tanítás is kezdetét veszi.

— **Bucusi-estély.** A községünkben távozó Tary Endre ügyvéd, a 48-as kör elnökének tiszteletére a kör választmánya f. hó 8-án este a kör helyiségében bankettel egybekötött bucsi estélyt rendezett. Az estélyen a kör tagjai szép számmal vettek rész. A vacsora kezdete előtt egy öt tagu küldöttség hívta meg az

elnököt és családját, ki a meghívást elfogadván kedves nejevel és leányával jelent meg a körbe. Elsőnek Lantos Lajos választmányi tag szólalt fel érzékenyen, a meghatottságtól remegő hangon bucsuzva a kör szeretett elnökétől. Utána Tari mondott szép beszédet, fejtegetvén távo-zása okát. Szólottak még Korom Gáspár, Lacz-kó Illés (Csany), Pap István (Csany) Seres József, a kör alelnöke s mások, mindannyian sajnálatukat fejezték ki Tary távo-zása felett. A jelen voltak a késő éjjeli órákig együtt maradtak és kedélyesen töltötték az időt.

— **Építkezés a községházánál.** Községünkben egész univerzális geninek tartják az esküdt-bíró: Szilágyi Ferenczet, de ő maga is ebben a hiszemben leledzik. Most egy folyosót épített a kisbírólak előtt és pedig olyan formán, hogy elsőb eldarabolták a kész oszlopo-kat és mikor ezek rövideknek bizonyultak, hozzá kellett toldani. Talán az építkezésekhez jobb lenne ehhez még nálánál is jobban értő szak-egyént alkalmazni.

— **A hőmezővásárhelyi makói vasut bizottsága** folyó hó 6-án a vásárhely-makói vasut végrehajtó bizottsága Szegeden a városi szék-épületben ülést tartott. Az ülésen résztvettek Csathó Zsigmond Csongrád és Meskó László Csanádmegye alispánjai, dr. Csikatri-csisz Lajos és Návay Lajos vármegyei főjegyzők. A vasutügyi bizottság elhatározta, hogy a vasutvonal közigazgatási bejárását a jövő héten ejti meg. A munkálatokat pedig a jövő nyár folyamán be is fejezik.

— **Tiszába fult ló.** Nagy veszteség érte Bozó Mihály polgártársunkat. Az udvarból a a kocsis elé fogott 135 frt értékű lova megva-dulván, kocsival együtt a Tiszának rohant, hol bele is fult.

— **Szorító-gát Algyőtől a hármásig.** A csongrád-sövényházi és egyesült társulatok az algyői vashidtól kezdődőleg egész a hármásig terjedő vízleeresztő csatornával kapcsolatosan szorító gátat szándékozik építeni. Ez a szorító-gát lesz hivatva a nagy töltésen átszivárgó vizet feltartani, mely a bérlők és tulajdonosok-nak nagy előnyére fog válni, mert ez által megmenekszene a belvizek által okozni szokott károktól. Ezen szorító gát és csatorna építésének tervezését Kra to ch willa József helybeli uradalmi vízmeister készítette és már legköze-lebb benyújtja a társulati főmérnökhöz. A munkálatok még a tél folyamán el fognak készit-tetni.

— **Vásár Dorosmán.** A dorosmai országos vásár folyó hó 16-án tartatik meg.

— **Közigazgatási bizottsági gyűlés a vár-megyén.** Csongrád vármegye közigazgatási bi-zottsága, holnap folyó hó 12-én gyűlést tart.

— **Vármegyei virilisták.** Csongrád vár-megye alispáni hivatala részéről közhírré téte-tik, hogy a vármegyei legtöbb adót fizetőknak 1898. évre szerkesztett adóhivatali kimutatásai folyó évi szeptember hó 5-től kezdődik Szentesen, az alispáni hivatalban 8 napi közszemlére ki-tétetvén, ugyanott a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők a netáni felszólalások ez évi szeptember hó 16-ának d. u. 5 órájáig az igazoló választmányhoz benyújthatók. A vár-megye igazoló választmánya tanácskozásait folyó évi szeptember hó 17-én d. e. 10 órakor a vármegyebáz alispáni elfogadó termében kezdi meg, a mely határidőben a felszólalások fölött határozni fog. Mindazok kik az 1886 evi XXI. t. cz. 26. § ában körülírt kedvezményt igénybe venni óhajtják, a tanácskozásokat megelőzőleg, vagy az ülések tartama alatt, az igazoló vá-lasztmány előtt írásosan, illetőleg szóval jelent-kezni s jogosultságukat okmányilag igazolni kötelesek.

— **Hivatalától felfüggesztett rendőrbiztos.** Szeged város rendőrbiztosát Molnár Jenőt állásától felfüggesztették. Az ellene folytatott vizsgálat már eddig is több oly meg nem engedett cselekményeiről lebbentette fel a fáty-lat, melynek alapján hivatalából valószínűleg el fog mozdittatni. A többek között ez az uri ember, — mint a kihallgatott rendőrök valják — egyre-másra csapta el a rendőrségi legényeket, hogy manél gyakrabban fogadhasson ujakat. E dolog magyarázata abban rejlik, hogy csak olyanokat fogadott fel, kik neki ezért 15—20 sőt 60 forintokat is fizettek az „állásért.“ Még több vád alapján egyelőre állásától felfüggesztették.

— **A szalonasztal kincse.** Régi kedves ismerőst üdvözöl minden művelt ember a *Fővárosi Lapok*-ban mely most új alakban, gyönyörűen illusztrálva a leggondosabban szerkesztve jelenik meg. *J. Virág Béla* szerkesztő számonkint meglepően szép és nagy irodalmi izléssel meg-szerkesztett lapot ad ki, melynek pontos meg-jelenését és fönmaradását biztosítja az, hogy Budapest egyik elsőrendű kö- és könyvnyomda műintézet tulajdonosa *Károlyi György* vette át e páratlanul álló szépirodalmi lap kiadását. Előfizetőinek száma rendkívül megsaporodott azzal, hogy a szintén régi Magyar Nők Lapja és a Budai Hirlap bele olvadt a *Fővárosi Lapok*-ba, mely ma azon az uton van, hogy az illusz-trált külföldi idegen lapokat egészen kiszorítsa az országból. Hölgy olvasóinknak főlöszleg ajánlani a *Fővárosi Lapok*-at mert ők bizonyára ismerik, de a ki most nem jártná és érdeklődik iránta, annak szivesen küld mutatványszánot a kiadóhivatal: Budapest, V., Dorottya-u. 10

— **A világ gabonatermése.** A magyar föld-mivelési miniszter kibocsájtotta már a világ ez évi gabona terméséről szóló statisztika

TÁRCZA.

A „Mindszent-Szegvár és Vidéke“ eredeti tárcája.

A virágáros leány.

*Virágkosárral a kezében
Egy helyről másik helyre jár,
Szökell, miként a könnyű zerge,
Mosolyog, miként a napsugár.
Kínálja urnak és bolondnak
Virágját egyaránt,
Gombjukba tüzik a virágot
Megcsipkedik a lányt.*

*Igy mulik élte észrevétlen,
Szépsége pedig egyre nő,
A kávéházak tömegének
Figyelme tárgya ő.
Kosárja percz alatt üres lesz,
— Még telve volt inémt —
S ott kint sápadt pályatársak
Megtépik a szegényt.*

*Es jönnek évek, mulnak évek,
Hervasztja őt az éjszaka,
Alig veszik már portékáját,
Nem kell virágja, sem — maga.
Sápadt lesz ő is, mint a többi
S közékük elvegyül:
Megtépi ő is az utódját,
Meg, kiméletlenül.*

A világozi fegyverletétel.

— 1849. augusztus 13 —

A temesvári ütközet után két nappal, azaz: 1849. augusztus 11-én, Kossuth Aradon miniszteri tanácsot hívott össze, mely Görgeit az ösz-szes nemzeti haderő főparancsnokává nevezte ki.

Görgei e hatalom élén azt sürgette, hogy Kossuth mondjon le, különben ő nem tehet semmit.

Kossuth átlátta azt, hogy erős katonai kézre van szükség és hogy a viszály még nagyobb veszedelembé döntheti az országot, inkább engedett és lemondott, csakhogy Görgei ígéretei beváltásának mi se álljon útjában.

Kossuth tört lélekkel távozott Lugosra, hol Lónyai Menyhért pénzügyi államtitkár fölkereste Kossuthot, kérvén tőle az államkincstár fölötti rendelkezést. De Kossuth azt felelte erre, hogy a fölött már most Görgei rendelkezik és így Kos-suth egy fillér nélkül maradt és mint kó-dus hagyta el a haza határait.

Görgei pár nappal később már elfeledé, a mit Kossuthnak ígért és alkudozni kezdett az el-lenséggel, levelet küldvén Rüdiger tábornokhoz, melyben készségét jelenté ki arra, hogy fegyve-reit a muszka előtt lerakja.

Görgei tábornok követeli Rüdiger orosz tá-bornokot Kis-Jenőn találta fel.

Rüdiger átolvasván a levelet, azonnal jelen-tést tett Paskievicznek.

Az orosz fővezér erre a további vérontás

elkerülése végett felhatalmazást ad Rüdigernek a magyar sereg bekerítésére.

Amint azoaban a kozákok Szt.-Annáról Vil-lágoshoz közeledtek, hogy az osztrákok előnyo-mulását megakadályozzák, a magyar táborban felriadtak és Görgeit szemrehányásokkal kezdték illetni, a miért az oroszszal paktált. A diktátor erre a tiszteket maga köré gyűjté és ujjalag be-szélta a szívükhöz, Erre az ellenállási kedv végkép jellankadt és a Világosnál felállított magyar had-sereg bizonytalanságban várta az események le-folyását.

Augusztus 13-án parancsot adott a sereg-nek, hogy mozduljon ki Világosról, ő maga is kilovagolt és Szőlős felé vette útját. Uj-Pánkotá-nál találkozott Rüdiger tábornok követével, ki a magyar hadvezért felszólítja fegyverletételi szándé-kának kijelentésére.

Erre Görgei élőszóval kijelenté, hogy a fegyveletétel komoly szándéka.

Iszonyú forró délután volt és a táborban általános levertség uralkodott, midőn Rüdiger fá-radt kozákjaival Szőlőshöz közeledék.

Ekkor kezdődött a fegyverletétel délután 4 órakor.

Elöl a gyalogosok, a szárnyakon a lovas ezredek, középen pedig az ágyuk voltak felál-litva

Görgei előre lovagolt a malomárokig.

Itt üdvözölte Rüdigert.

Azután átnyujta neki a sereg csapatainak jegyzékét, beleértve a tartalékhadats a hozzá

müvet, melyből a következőket vesszük ki. A világ termésének a fogyasztáshoz arányított mérlege a következő: A világ gabona szükséglete 4 milliárd hektóliter. Az idei termés nem nyújt fedezetet mert 55 millió hektóliterrel kevesebb termett mint a mennyi a szükséglet és pedig a hiány búzában 9, rozsban 2., árpában 4, zabban 9, kukoriczában 13 millió hektóliter. Ha ezen számok helyesek és ha hozzá vesszük azt, hogy a múlt rosz termés a raktárakat teljesen kiürítette és semmi készlet készlet nincs a gabona árak okvetlen emelkedni fognak.

— **Az embertelen férj.** Egy minden emberi érzésből kivetkezett egyéu Szélpál Antal szegedi papucos, ki hajmeresztő bosszút állt fiatal feleségén az okon, mert ennek anyja házát nem akart ráiratni. Az elmúlt hét egygyik éjjelen a már régi szokásához hiven ismét erősen bepálinkázva tért haza. Fiatal neje, ki férjét a minden nap kijárni szokott ütlegek daczára is szerette, a tehetetlennek látszó férjét a belső szobába akarta vezetni hogy majd ott lefekteti. A gyengéd férj neje jó igyekezetét néhány ütleggel viszonzta és mikor ez kissé védekezni akart ez Szélpál urat annyira dühbe hozta, hogy neje haját kezére csavarva földhöz vágta és megrugdosta. Ez a vadállat azonban ezzel még nem elégedett be, hanem szegény félig elalélt nejét a kutya ólhoz vonzolta és oda kötötte, a már több nap óta kiéheztetett kutya mellé. Az éhségtől veszttségig dühített kutya neki ugrott az asszonynak, felökte és karját kezdte marcangolni. A bestialis férj valahányszor a kutya a marcangolással felhagyott az egy bottal mindig az asszonyra bízta. A nagy fájdalom az asszonyt észre térítette és rémes sikoltozására az összejött szomszédok kimentették borzasztó helyzetéből. A férj ellen a büntető eljárást megindították.

— **Szocialista szónoki tanfolyam.** Tavaly történt, hogy a budapesti rendőrség a fővárosban valóságos szocialista szónoki tanfolyamot fedezett föl, ahol az arra alkalmasabb, értelme sebb szocialistákat a szónoklásra kiképezik. Azért tették ezt a szocialisták, hogy adandó alkalmakra többen legyenek, akik a tömeghez beszédet tudjanak intézni. Budapestben, miután a jobb szónokokat az államrendőrség eltoloncoltatta, alig van már szocialista szónok, ezért ott egyszerre több szónok-képző tanfolyam nyílt meg az idén. Mivel pedig a vidéki munkások nem mehetnek föl e célból a fővárosba, a a központi vezetőség elhatározta, hogy a vidéken is állít ilyen tanfolyamokat és pedig Szegeden, Aradon, Sopronban, Debreczenben, Temesvárt és Kolozsvárt.

— **Milleniumi érmek kiosztása.** Ő császári és apostoli királyi Felsége a folyó évi aug. hó 18-án kelt legfelsőbb hadparancsa szerint

csatlakozott tisztakat is.

Mindössze 11 tábornok volt a seregnél, u. m.: Aulich, Görgei, Kiss Ernő, Knezics, Lahner, Leiningen, Schweidel, Lenkei, Nagy Sándor, Pöntenberg és Török. Azonfelül 1426 törzs- és főtiszt, 30 889 ember 144 ágyú, 7967 ló, 60 zászló, 28,063 ágyutöltény, 42,700 pisztolytöltény, 20,395 puská, 3235 pisztoly, 6783 szablya és 13,848 töltyéntáska.

A tartalék Knézics alatt 6000 ember és 3 ágyú volt.

A fegyverletélt általános tisztelgés nyitotta meg, azután a honvédek gulába rakták fegyvereiket.

Voltak, kik hajukat tépték és sirtak elkeseredettségekben.

Görgeinek Haynau kegyelmet adott és Klagenfurtba vitette. Görgei tábornokai pedig Aradra szállítottak hadi foglyokul, hol az eljárás megindult ellenük az osztrák haditörvénysek előtt. Három héttel később megjött az ítélet.

Vérlázító volt. A hősök halálát megpecsételte.

Haynau nem engedett. A magyarok vérében akart fürdeni és végrehajtotta Aradon a legnemesebb magyar hazafiakon a halálos ítéletet 1849. október 6-án.

legmagasabb uralkodásának 50 éves emlék ünnepe alkalmából a fegyveres hatalom és esendőség számára egy „jubileumi emlék-éremet“ méltóztatott legkegyelmesebben alapítani. Ezen jubileumi emlék-érem elnyerése végett az alább megnevezett személyeknek folyó évi október 12-éig a járási főszolgabírói hivatalnál a katonai szolgálat kitöltése alkalmával nyert igazolvány előterjesztése mellett kell jelentkezniök. Azon személyek, kiknek ezen jubileumi emlékérem bejelentés nélkül ki nem adatik, a következők: A cs. és kir. közös hadseregből vagy hadtengerészedtől közvetlenül kilépett, illetve elbocsátott, tehát a honvédséghez soha nem tartozott és népfölkelesi kötelezettség alatt álló egyének. Mindazok, kik akár a közös hadsereghez (haditengerészet) akár a honvédséghez (csendőrséghez) tartoznak és népfölkelesi kötelezettség alatt többé nem állanak.

A baksi-ut munkálatai.

A baksi-ut munkálatai telyes befolyezéssükhöz közelednek. A földmunka be van végezve, a kövezési munkálatok is, melyeket meggyenkben lakó jóhírű vállalkozó-czég: Klinger és Tauszig készített, gyorsan haladnak előre.

Volt alkalmunk személyesen meggyőződni arról, hogy ezen vállalkozó czég bátran kiállja a versenyt az ország bármely hason czéggel, úgy a szállított köanyag jó minőségét tekintve, valamint a munkálatok tervszerinti pontossággal való készítésében.

Hogy mily lelkiismeretes pontossággal igyekszik ezen vállalkozó czég az elvállalt munkálatokat teljesíteni, elég ha reá mutatunk arra, hogy a vállalkozó maga is: Klinger, noha alkalmazottjai feles számban vannak, személyesen a munkák területén időzik. Legnagyobb részben ennek köszönhetjük a munka gyors haladását és így azt is, hogy a rosz és járhatatlan utjáról messze földön híras baksi uton, már a közelgő télen a jól elkészített műuton fogkosink robogni.

Hódmező-Vásárhely városa is meggyőződött arról, hogy ezen elsőrangú czég telyesen érdemes a bizalomra, mert a népkerti állomástól kezdődő és majdnem az algyői révig vezető ut kövezési munkálatainak végzésével más czégek olcsóbb ajánlataival szemben is, őket bizta meg.

Valóban érdemes megnézni a baksi ut munkálatait. A földmunka is szépen be van végezve, de a kövezési munkálatok e szakban valóban párját ritkítja és örömnünknek adunk kifejezést, hogy vármegyénk gondos és rendszerető alispánja felismerte e czég telyes megbízhatóságát.

Ez a czég építette a műutat a szegvári állomástól a községig, továbbá a szegvár-szentesi utszakaszt is ez vállalta el, legujabban a Szeged várostól a székhalmig terjedő műut föld- és kövezési munkálatait is. Nem kételkedünk, hogy a vármegyénkben fokozatosan kiépítendő utak munkálatainak telyesítésére ezen czég fog megbízatni.

CSARNOK.

A vingai kántor.

— Humoreszk. —

Irta: Reim Lajos.

Bövény Istók a plébánián hasznos funkciót volt hivatva teljesíteni, meg lévén áldva olyan javakkal, melyek ott állandó jövőt biztosítottak neki. Hatalmas erejű, mély hangja volt s a vasárnapi istentiszteleteken oly szépen kísérte a vingai asszonyokat, hogy azok már csupa hálából sem kutatták, hogy Istók orra mért vörösödik napra-napra jobban. Pedig annak okát könnyen megfjethették volna.

Istók rendkívül szerette a „tütüt.“ A „tütü“ alatt természetesen olyan sárgásszinű folyadékot

kell érteni, melyet a kabai asszony nevével együtt szokás emlegetni.

Bizony gyakran megesett, hogy Istókot egyenest a „Sárga csikó“-ból támogatták fel a kórusra, de ott is csak úgy volt hajlandó hangot adni magából, ha „tütüt“ tettek elébe. Aztán végigzugott hatalmas hangja s a vingai hívek ájtatosan kísérték.

Istók — ha hajladoxva is — de mindig megfelelt valahogy kötelességének s így a vingai plébános, főtisztelendő Torma Gellért csak eltúrte a plébánián. Persze nem mult el nap, hogy morális leczkében ne részesítette volna.

Egy vasárnapi mise alkalmával Istókot teljesen elázva támogatták fel a kórusra. Istókot hogyan, hogy nem szörnnyen elfogta a buzgóság s az ő mély, hatalmas hangján elkezdte:

„Jobb a bor, jobb sör, jobb a pálinkánál,
S a magyar menyecske az oláh fátánál.“

Dér Abris, ki Istókot támogatta, nem vesztette el lélekjelenetét, hanem begyömöszölve gyorsan Istók száját s vékony czinege hangján fogott bele a szent mise énekbe.

Eltekintve attól, hogy e jelenetre néhány ájtatosabb asszony elájult, a szertartás Dér Abris segédletével rendes befejezést nyert.

Főtisztelendő Torma Gellért most már teljes szigorral intette Istókot, hogyha még egyszer beteszi lábát a „Sárga csikó“-ba, kérélehetlenül elbocsátja.

Ez az intés megtette hatását. Istók feleje sem nézett a „Sárga csikó“-nak, de titokban a Kis Kajla Marozit valóságos stafétának fogadta s ez a kis imposztor hordta neki a „tütüt“ a „Sárga csikó“-ból.

A vingai plébános jóleső örömmel észlelte, hogy vasszigora megtette hatását s a vingai asszonyok is szorgalmasabban eljártak a templomba, mióta Istók került a „Sárga csikót“. Szegény Istók, még sem kerülhetette el sorsát.

Főtisztelendő Torma Gellért papi áldozáságának hasznót éves jubileumát ünnepelte. Az ünnepséget este a „Király szálló“-ban 100 teritékü nagy banket fejezte be, melyen a megye számos előkelő tagja is megjelent.

Istók már kora reggel átérzte a nagy ünnep jelentőségét s minthogy a díkzióra készülnie kellett, úgy sutyomban be-be tekintett a „Sárga csikóba“ is.

A főtisztelendő ur a banket előtt lelkére kötötte, hogy az estélyen kifogástalanul viselkedjék és őrizze meg komolyságát.

Istók mindent megígért. Este a banketten látni lehetett, mint akar szavának ura maradni, de hiába, nem tudott.

Mikor megpillantotta az asztalon a hosszonyaku, vignettás boros palaczkokat s mellette azokat az iczi-piczi pohárkákat, teljesen elhagyta hidegvére s idegesen izgett mozgott. A főtisztelendő ezt észrevette s többször haragos pillantásokat vetett teléje.

Istóknak azonban esze ágában sem volt odanézni, hanem egyre csak azokat a piczi pohárkákat szemlélte. Számítgatta magában, hogyha itt alaposan be akarna rugni, kerek 150 pohárka éppen elegendő lenne.

Vingán akkoriban vezették be a villamos világitást s a „Király szálló“ disztermét is ez világitotta be nappali fénynyel.

Történt pedig, hogy a vezetékben valami baj esett s egy pillanat alatt pokoli sötétség borult a teremre, mi a diszes társaságot nem a legkellemesebben érintette.

A szálló bérlője fejvesztve, káromkodva futkosott s össze személyzetét gyertyákért mozgósította.

De erre már nem igen volt szükség, mert néhány percz alatt ismét kigyultak a tűzgyolók, szerte szórva fényüket a diszes társaságon.

A társaság — mely ezalatt kedélyes eszmeeserét kezdett a villamos világitás előnyéről és hátrányáról — e pillanatban meghökkenve tekintett az asztal közepére.

Az imént felbontott egyik hosszú nyaku boros palaczk üresen szomorkodott a kompótos tál kellő közepében.

A meglepetés oly óriási volt, hogy egyik sem tudott szóhoz jutni.

A kinos esendet végre is ystók zavarta meg, hatalmas felköszöntőt mondva az ünnevelt főtisztelendőre, ki folyton dühtő, szikrázó szemekkel nézett feléje.

A vingai plébánián másnap megüresedett a kántori állás, de hogy miért, azt máig sem tudja senki.

Közgazdaság

A méhészettről.

Irta: Lovass Jenő.

Van rá eset, hogy a dolgozó méh is rak petéket, de ezekből herék lesznek. Ezen eset akkor történik, ha valamely család hosszabb ideig anyátlan volt. Ezen petéző dolgozó petéit sohasem rakja here sejtekbe és lerakása sem szabályos. A petéző dolgozó méhet alányának hizják.

A dolgozó méhek anyjukat rendkívüli módon szeretik és ragaszkodnak hozzá és ha az anya elvész, siránkozó jajgatással jelzik fájdalmukat. Ilyen esetben a tevékenység megszűnik és a család pusztulásnak néz elé, ha a méhészt nem segít rajtok.

A méhek belső életében bámulatos rendszer és pontosság uralkodik, midőn az anya sorról sorra rakja petéit a kis czellákba, a fiatal méhek sietnek utána és testökből fejlődő meleggel költik ki a petéket. Egy csoport pedig vizet, virágpórt és mézet vegyít össze a fiasítás táplálására. Egy harmadik csoport vízszűfőlet készít az idősebb fiasítások befödésére.

A negyedik csoport a kibujt méheket ápolja, — ezeket dajkáknak nevezik. A repülni képes méhek egyrésze vizet hord a belső munkások részére, másrésze a kaptár és sejtek tisztogatásával vannak elfoglalva. Rendszerint az öregebb méhek a belső munkával nem törődnek, hanem gyűjtésre repülnek és a hazaczipelt terhet a röplyukhoz közel eső sejtekbe rakják és rögtön újra kimennek. A méz elrakását ismét a fiatalok végzik.

A gyűjtő méhek éjjel át pihennek és pedig egy kis czellákba bujva.

A dolgozó méhek kifejlődésére a peterakástól számítva 21 nap alatt kel és 9 és fél nap elteltével a petével telt czellák befödődnek, a befödés napja után 11 napra bujnak ki a fiatal méhek és mindjárt munkához fognak. A dolgozó méhek életideje igen különböző. Leghosszabb kort érnek azok, melyek a telet átéltek és legrövidebbek a nyáriak, melyeknek kora 5—8 hétnél többre nem tehető. A dolgozók legkisebbek, igen ügyesen és sebesen repülnek, veszedelmes fulánkjuk van, melyet bántásuk alkalmával rögtön használnak. A méhek fulánkjuk használata után elhullnak.

A herék a dolgozónál jóval nagyobbak és vaskosabbak. Hivatásuk az, hogy a fiatal anyákat megtermékenyítsék.

A herék nem dolgoznak semmit, de azért a tiszta mézet jó étvágygyal fogyasztják. Szép napos időben délelőtt 11-től délután 4 óráig repülnek.

Heretüket az anya akkor rak, midőn már a család száma jól megsaporodott. A petezés napjától számítva 11 napig fedetlen, 13 napig fedett czellában van és ez idő multával kibúvik.

A kibúvás után még 8 napig nem repül ki. A here fiasítást a dolgozók szeretettel ápolják és kikelés után is szívesen elnézik, míg szükség van rájuk, hogy miként fogyasztják a mézet; hanem azután bizony kéréletlenül kiteszik a szüreiket és a kas előtt végzik be dologtalan életüket.

Legkisebb helyen is lehet méhest felállítani, csak arra kell ügyelni, hogy a felállítandó méhes szélmentes helyen legyen. A méhes elejét legjobb délkeleti vagy keleti irányban helyezni el; déli irányba csak is olyan esetben, ha a méhes élőfákkal kellőleg lesz árnyékolva. Tapasztalás azt bizonyítja, hogy a méhek árnyékban, minden irányban repülnek és soha sem tévesztik el kaptárjukat. A déli irányban fekvő méhesnél a méhek délelőtt 11 től délután 3-ig alig repülnek ki kassáikból és ezen időt téltenségben töltik el, tavaszi napfény pedig korán kiszalja őket és a hideg miatt számosan pusztulnak el. A kaptárokat a méhesben egymástól 60 centiméternyire helyezük el, mivel az egymáshoz közel álló családok közt könnyen rablás állhat elő és a fiatal megtermékenyülésre kirepült anya is könnyen idegen kassa tévedhet, hol irgalmatlanul megölik.

A kaptárok megválasztása a kezdő méhésztnek némi kis gondot okoz, miért is jól teszi, ha ilyen esetben tanácsért fordul valamelyik tapasztalt méhészhez. A méhészek általában kétféle kaptárt használnak: a Dzierzon féle fekvő és a Berlepph féle állót. Ezen utóbbi átjavított állapotban célszerűségénél fogva jobban el van terjedve. A kaptár készítésénél ügyelni kell arra, hogy a méhek télen a nagy hidegben, nyáron a nagy hőség- és nedves időjárásban benne ne szenvedjenek. A kaptár anyagának deszkát és zsupot használjunk. Deszkából készül a kaptár váza és belseje, a zsup külső borítására szolgál.

A kaptárt következő módon készíthetjük

el: 5 centiméter vastag lécből hosszudak szekrényt állítunk össze olyformán, hogy annak négy sarka áll lécből, a belső falazata pedig 2 centiméter vastag, belül meggyalult deszkával burkoltatik ki és a deszkára kívülről lécz vastagságú szalma jó, mely vastag léczekkel szorítottatik le. Az ajtaja ugyanígy készítettik. Mielőtt a kaptárt összeszereljük, belül az oldalfalakba jobbról és balról felül 3-3 vésést vágunk a keretek beaggatására és azután 3 centiméternyire vastag alj- és fődödeszkát rászegezzük.

A kaptár belseje két osztályból áll, a költőtérből és mézürből. A költőtér a két alsó, a mézürt a felső keretsor képezi. Az alsó keretsor alatt és az aljdeszka közt 3 centiméter szabad tér marad, melyen a méhek közlekednek. A költőtér második pár vésése fölött pléhpárkányzat van szögezve az oldalfalakra, melyekre a fődödeszkák és rácsok jönnek. A keretsorok körül minden oldalról 5 milliméter szabad térnek kell lenni, hogy a méhek közlekedhessenek.

Az ilyen kaptárba 33 keret fér; minden sorra 11 jut. A keretek után ablak jön és az után az ajtó. A röplyuk a kaptár fenékdödeszkája fölött 4 centiméternyire esik, melyre kívül lyukgatott pléhtól jön az esetleges rablás meggátolására és a téli elzárásra. A kaptár belső szélessége 25 centiméter.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek

Kérjük vidéki munkatársaink- és levelezőinket, legyenek szívesek a községükben történő napi eseményekről, községi és egyéb közérdekű dolgokról, lapunkat hetenkint értesíteni. Postai költségeket köszönettel meg fogjuk téríteni.

Pósta Helyben Verseket csak kivételes esetekben küldünk ha — jök. Az ön által beküldött nem üti meg a mértéket.

Csatán Szegvár. Beküldött tárczája nem közölhe ő. Küldje be valamely fővárosi pikáns lap szerkesztőségéhez.

H. J. Helyben Az ilyen fajta szerelmes versek már kimentek a divatból. Az ön zöngeményei meg ebben a fajtában is a lehető legrosszabbak.

Kíváncsi Helyben. Azt nem mondhatjuk meg, hogy a kérdéses cikket ki írta. Az ilyen kérdésekre egyáltalán nem fogunk a jövőben válaszolni.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

Diamant Manó.

WEISZ I. könyvnyomdája, könyv- és papirkereskedése Mindszentben.

Levélpapírok és borítékok czégnymattal, számlák, körlevelek, részvények és értékpapírok, kis- és nagy plakátok, esketési és vigalmi meghívók, gyászlapok, hivatalos táblázatok, könyvek stb. rendkívül jutányos áron és gyors előállítás mellett készítettik.

Mindennemű irodai szerek a legjobb minőségben és a legjutányosabb áron kapható.

☞ A világirodalomban megjelent összes könyvek féláron szerezhetők be. ☜

A „Mindszent-Szegvár és Vidéke“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

Hirdetések és nyilt-téri közlemények jutányos áron vétetnek fel.